קרבן מעות שנמצאו פרק שביעי שקלים העדה כ.

ריבב"ן

מיגו. תהי כה ר' יוחנן וכי לומדים לו לחדש חטאת בשביל שמזכה בהקרבתה אלא אמר ר' יוחנן ממתין לה עד שתומם ומייתי שתי בהמות אחד לעולה ואחד לשלמים ומסיק דבכל מידי אחד לעולה ואחד לשלמים ומיגו דבכל מידי [1]ליכא לפסוקה: ירושלמי אמר ר' יוחנן אומר לחדש לא ומעול בקדשים אלא אם כן רוב זכרים עולות ואם רוב נקבות כיצד עושה מוציאן בתין מן הזכרים ומן הנקבות כיצד עושה מוציאן לחולין ע"י מום וחזר ועושה אותן עולות ר' זעירא אמר כמו דאתמר תמן תניי ר"ד על המותרות שיקרבו עולות כן אומר הכא תניי בית דין על האוכדות שיקרבו עולות אמר ר' יוסי לר' יעקב אין זה מודד בתמיה א"ל מכיון שהוא תניי ר"ד אין זה מודד: **כראשי לפסח.** כגון זכר וכן שנה ויש לפסח שמא פסח הוא הנמצא וסמוך לפסח שבשים יום ושמא קונו לצורך פסח ועדיין איכא לספוקי בחשש מיר ובחשש מצורע שהן בני שנה אבל לא שמיגו: **ממשכנין אם מוצאים.** שיביא נסכיה משלו בעל כרחו: **מתני' נגרי שבלת שולחן.** דגרסינן בחולין פ"ק אים מה ת"ל אים אים מלמד שהנכרים נודרים ונדבות כישראל: **על כהן גדול שמת שהכה מנחתו.** דהיינו עשירית האיפה שלו: **קריבה מעל לבור.** ואמרינן בפרק המכלת (דף כא ע"ב) אכהו כ' תקנות הוו לתורייתא מעל לבור כיון דחזו דמיתמקמן לבהה תקינו דמיגבו מיורשין כיון דחזו דקא פסעי נה תוקמוה אלתורייתא: **ר' יהודה אומר מעל יורשין בשר ובלימה כיפה קריבה.** ותניא נמי המכלת שלימה שחרית ושלימה בין הערבים ובקומץ לבונה הכא עם החיטין[2] (פליגי אמוראי התם) ועוד תניא התם הה"ג שמת ולא מיגו הה"ג אחר מתחיו מגן שהתם מנחתו קריבה מעל יורשין ת"ל והכהן המשיח תחתיו מכניו יעשה אותה יכול יקריבנה תלין ת"ל אותה אותה שלמה ולא תחרה דברי ר' יהודה ר' שמעון אומר חק עולם חקה מעל עולם הה"ל לומר מעל לבור: **מתני' על המלח ועל העצים שיהו הכהנים נאותין בהן.** אמרי' בהקומץ רבה (דף כא) אחר שמולח ג"פ אלא נקרבן אכל לאכילה לא ותסיק (נקרבן) לאכילת קרבן ותלי לאכילה אכילה לחולין ואע"ג דאחר מר יאכלו אותה שיאכלו עמה חולין ותרומה כדי שתהא החטאת נאכלת על השובע ויהא עטם קדשים כפיו ויאכל תוך לעזרה חולין ותרומה

תקלין חדתין

נכסר שנתעלם מן העין והחמיר עליהן: **מצוני בסר אפקופיה.** רתן כסר נעבר ומקל לנהר ואזל ואחר כך רלה ליקחה מהנהר: **פיה שקף כו'.** אמיר לו משום מומרת שבשר ההוא שקף הנהר וכיון דאחר דנעלה: **דייפא.** היה שמה דיה: **ושלקפא.** והשליכה: **מפגיעי.** רלה האדם ליקח הבשר שהשליכה **בסר דנכילה כו'.** שהיה היתה שעונה אפשר בסר דנבילה והשליכה ולקחה זה הבשר וכל כך המתיר במקום שרלה מקולים: **גיגאי.** שם שהר המחבר בפ"ד דתולין: **ויקן.** עדות של יין: **יחכמו כו'.** יכיון בעניין קצרי העדות שם שלהן הוא והבית אהבהו עובדי אלג דמיירי בבשר שנמצא בהר: **דגולי.** שם מקום: **מיקוריא.** בשוק: **דגופפא.** שם מקום: **מעוז מלאה.** שבכר נתילשנו בעליהן: **מעונה בים.** הן כיפין הסמוכין לגמל הים: **מעוז שחיעה בגבריה.** דרוש מהלכי דרכים שם היו ישראל: **דבים רבי.** מבית רבי היה הגדי: **דגונבה.** נגנבה: **כפונדקא דלוי.** שהיו שם רוב ישראל: **מבריון.** אחרי בגמלא בקרבעיא: **אם כו'.** אילו היתה מונח לא היתה ניקח בלא הכרחה: **פיוטא ולפנים.** מקום שרבים שם: **אפילו כן אפשרה.** אפילו הכי שהיה רגיל לומר הכי מ"מ פ"ח מצא בכה"ג ולא נסיב ת"ש דקתני ארבי מנא אע"פ שלמדו ו כשם אבין שהיה מיקל בדבר אפילו הכי פעם אחת מצא ולא עשה הלכה למעשה להקל לעצמו: **מתני' וכרים עולות.** דתלינן שמרוחלים כלו לשם וגמרתא מפרש טעמא: **כראשי לפסחים.** וכר כן שנה מן הכבשים לו מן הנשים והמולאה מוהר לקריבו לפסחו: **ר' יוס.** שבוחלין ודורשין בהלכות פסח: **ממשכנין אם מוצאים.** בהמות שנמצאו מירושלים למגדל עדר שיבולו מהלכו בקרבן: **שולחן.** שמקבלין מהן נדרים ונדבות דדרשינן אים אים להביא אם הנכרים: **ר"י אומר מעל יורשים.** מפרש בגמרא: **על המלח כו' שלא יהיו מועלין באפרה.** גנמ' מפרש: **הפסולות.** אם נפסלו הקינין שלקחו בדמים שנתנו בעליהם לשופר תנאי ר"ד שיקח אותן מעל לבור ומקנין אותם לבעלים שילאו ר"ח בהם: **המפסק אם הקינין.** שקבל על עצמו לעפק בכל עת שיעבוד קינין וכל האחריות עליו ולכן אם נפסלו פליו לעפק: **גמ'** ר"ג **ואין הפלמים כו.** וכי זכרים עולות הוא דהוי ולא שלמים דלמא שלמים הוי ושיכי מקריב לא עולה: **לא כדמיהן שנו.** הן בעצמם אינם קרבים כלל אלא דמיהיר אם בא אדם לשם מצוה מקנה בהמתו אלו ומא לקבל על עצמו מוב כל דמיה שהן בעפק והוציאן לחולין ולהקדים את דמיהן אם זכרים הן נתחייב אף בדמי עולה דמיהן הגוף לא מתחלל כלא מוים כדמנן (מכילה יט) אין מועל אחר מועל במקודשין דהייהו שבקרבן אחד אבא לעולת דמיהן אם בא לפסח לחולין ר' מעולות זו אחר זו לכיון שמעל הרשאין יצא לחולין אלא בבהמה וכ"ש בלבד אם קדשי מזבח הרשויה לקרבן אינה יוצאה לחולין כשהיא תמימה שאני התם דלא מכיון לעבור לאפוקיהו לחולין לאכל קדושת הגוף לא מיתחיל אבל הכא קמכוין לאפוקיהו לחולין ואחר ועושה אותן עולות: **ואין זה מודר.** דהא מכיון לאפוקיהו לחולין וכ"מ הוא ד"ל הכי אלחוד ר"ל כוותיה דהקדש נמודר אין מתחלל ולא ניחא לה לאוקמיה כיחידאה ולא כאלמתא: **ומשני מכיון שמנאי כ"ד כו'.** דבהתלה נתקדש לשלמים על מנאי כ"ד שאם יאבדו ויתנאו זכרים כפקיפיה דכה"ג ולא לא אחר לתנאי לשם תקנתם שתאלו ומכ"ג לא מזיד הוא: **אומרים לו לאדם לא ומעל כו.** דכל בהמות מוכה אסור לחלון תמיימין שנאמר אם בבהמה הטמאה ופדה בערכך ואחר מר בנמנמות (קא) בבעלי מומין שנפדו בכתוב מדבר הוא בעולות ומי מזיק רוצה זכרים תמיימין מטמתה לא הוקבדו אלא לעולות שאינן כאים אלא מן הזכרים: **אם רוב נקבות וכתי שלמים.** דלאנינן בתר רובא שבודאי בעולות דשלמים כבשים גם נקבות ומי מזיק רוצה זכרים תמיימין מטמתה לא הוקבדו אלא לעולות שאינן כאים אלא מן הזכרים ומן הנקבות כיצד עושה מוציאן לחולין ומחזר ועושה אותן עולות ואין זה מעל דהא עכ"פ מקריבה ע"ג המזבח ויחמה ל"ל דלפ זה מן הקובעים אף לר"ש קבוע כיצד הוא עושה ומי אלא שמוציאן לחולין אי"כ אף לר' מיאעיא ל"ק ומשני דתניא ר"ד

בעי משיזגה אסקופיתיה בגו נהרא ואינשתה ואזיל ליה חזר בעי מיסבינא אמר ליה רב אסור לך דנא אמר ההיא שבוף נהרא [6] **ואייתי חורי דנבילה תחתוי חד**[6] **בר נש הוה מהלך בשוקא טעין קופד** (א) **אתא דייתא וחטפתיה מיניה וטלקתיה חזר בעי מיסבינא** [3] **א"ל רב אסור לך דנא אמר בשר דנבילה הוות טעינא וטלקתיה ונסבא ההוא אוחרנא גינאי שטף זיקין אתא עובדא קומי ר' יצחק בר"א ואמר יחכמון שפיא קיטרהון נקוניקה אשתכח בבנישתא דבולי אתא עובדא קומי רבי ירמיה אמר יתחכמון סקורי' עבידרתהון גדי**[3] **צלי אשתכח באסרטו דגופתא והתיזוהו משום שני דברים משום מציאה ומשום רוב מהלכי דרכים משום מציאה דתני**[3] **אהמציל מיד הארי מיד הגיים משונות הים ומשונות הנהר ומאסרטיא גדולה ומפלטיא גדולה הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן משום רוב מהלכי דרכים משום שוחטת נכרי ואישתכח מן דבית רבי עיגול דגובנא אישתכח בפונדקא דלוי והתיזוהו משום שני דברים משום מציאה** [3]**ומשום רוב מהלכי דרכים משום מציאה דתני המציל מיד הגיים מיד הארי משונות הים ומשונות הנהר מאסרטיא גדולה ומפלטיא גדולה הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתייאשין מהן משום רוב מהלכי דרכים משום נבינת נכרי ואישתכח מן דר"א בר' יוסי א"ר מנא קומי ר' יוסי ואנן חמיין רבנן מכריזין א"ל את אין הוויתה משכח לא נסבת רבי יונה אבוך לא אמר כן אלא אמר הלואי כד נשכח נשבח מן**

פיוסא ולגוא אפילו כן אשכח ולא נסיב:

הלכה ג מתני' [2]בהמה[7] שנמצאת מירושלם ועד מגדל עדר וכמדרתה לכל רוח זכרים עולות נקבות זבחי שלמים רבי יהודה אומר הראוי לפסחים [3] לפסחים קודם לרגל ל' יום בראשונה היו ממשכנין את מוצאיה עד שהוא [3](מביא (עמה) נסכיה חזרו להיות מניחין אותה ובורחין התקינו ב"ד שיהו נסביה באין משל צבור אר"ש[5] ז' דברים התקינו ב"ד וזה אחד מהן [7]נברי ששלח עולתו ממדינת הים ושלח עמה נסכים קריבין משלו ואם לאו קריבין משל צבור וכן [7]גר שמת והניח זבחים אם יש לו נסכים קריבין משלו ואם לאו קריבין משל צבור ותנאי ב"ד הוא על בה"ג שמת שהרא מנחתו קריבה משל צבור רבי יהודה אומר [7]משל יורשין ושלימה היתה קריבה [7]על המלח ועל העצים שיהו הכהנים נאותין בהן [7]ועל הפרה שלא יהו מועלין באפרה ועל הקינין הפסולות שיהו באות משל צבור [7]ר' יוסי אומר המספק את הקינין הוא מספק את הפסולות: **גמ'** [8]ר' הושעיא רבה אמר לבא[7] בדמיהן שנו א"ל רבי יוחנן אומרים לו לאדם צא ומעול בקדשים אלא הילכו בהן אחר הרוב אם רוב זכרים עולות אם רוב נקבות זבחי שלמים ואין השלמים באין מן הזכרים ומן הנקבות כיצד הוא עושה מוציאן לחולין וחוזר ועושה אותן עולות

רוב זכרים עולות. וה"מ דתמני' אם רוב בהמות שנמצאתו זכרים כולן עולות ואם רובן נקבות אף זכרים שבהן שלמים: **ופריך ואין השלמים כאין מן הזכרים.** נמי וא"כ אף זכרים ניחוס שמא שלמים הן: **ומפני כיצד הוא עושה מוציאן לחולין.** ע"מ שיחזרו להיות עולות ואין זה מעל דהא עכ"פ מקריבה ע"ג המזבח ויחמה ל"ל דאף זה מן הקובעים אף לר"ש קבוע כיצד הוא עושה ומי אלא שמוציאן לחולין אי"כ אף לר' מיאעיא ל"ק ומשני דתניא ר"ד

משנת אליהו

מכרי ופסח ל"ל תרי עבדי והכתיב ובריבה כיה אמר רבי בשביל שנוסה זה שעשה אלא כתוב נאמר כל המקולרים ולעשה דמיגיע דעובדא מוכח היא ולכן פירשתי מחר נוחא ומרפיר"ש שם ומכי לקבל הכלמודים ובירושלמי לשמה קבלה הוא דעקבו ולעשנה קמח דבבלי שם ופי' תוס' שם ד"ה אין דה"ק ולי נאמר ליקח בשר חיים משלו מקולין ולחוס שבמו שתכרה לה מרשה למוכר מקולין אע"פ שלא הכריח בן מכר לאחרים המוכרים בתקולין כי אם אין לחוס ובפרי שאר מקולין ואלא ובין כו' לגבי מהכאן נמרי דאמא מיני' עכ"ל. ולשנה דגמרתא הכה לא כולה מיבה מיבר מקולין ולפטיר בשמש נמי דלתקולין אחרים בל בל הפיר קלי מדהסכיר לעפוי ולא לתקולין אל נמרי לה וכ"ש אבגבר זה ולא בנקנ"ש שבמה שאחיר אפילו בשר זה: **ר"ג ואין השלמים כו.** ולכלה מוגיא הפה רבינו הגדול בביר' הספרים המוכשים לאחר מרוצלת הכהר ומתחלל הקונים ואין השלמים בין אחר לתוקמתא דר"ד תנאי ר"ד על האחדות מרך ואין זה מזיד ומה מזיד הוא ובקדש נדחק מלוד ומה מוגיא ערוכה בקמוקין (ב"ב מ"ו) ר"ב ר"ב ר"ש אקיל ושרי לתוקמי אליבא דר"מ דהקדש במזיד מתחלל והוא דלא בשלמים דשם (ב"ב ב') ספק ב"ב כר' יהודה דהקדש בשונג מתחלל ולא בשלמים דלמא אינו מתחלל ר"ד ר"ש אקיל ושרי לתוקמי אליבא דר"מ ר"ש קמאר אפ"ה פעם אחרת מצא ר' יוסי לפנים מן מיוקרות והמתיר על עצמו וכו'.

הלכה ג מתני' וכרים עולות. שאמו מולין שיצאו מירושלים וכו' וכרים שבירושלים הן עולות וכו' נקבות זבחי שלמים: **כראשי לפסחים.** וכר כן שנה מן הכבשים לו מן הנשים והמולאה מוהר לקריבו לפסחו: **קודם לרגל שלשים יום.** משנה שמתחילין לדרוש בהלי פסח ולדם מפרש את פסחו: **ממשכנין אם מוצאים.** המולח עולות לו שלמים היו ממשכנין אותו על מיביא נסכיה משלו שבשה שערונים לפר ושני שערונים לאיל ושעורון לכבש: **מניחין אותה וחוזרין.** כדי שלא להתחייב בנסכיה: **שבשה דברים.** קתניא לה ואחיל: **נכרי שבלת שולחנו.** דדרשינן אים אים שבנכרים נודרים ונדבות כישראל: **שפחת מנחתו.** עשירית האיפה שהכהן גדול מקריב בכל יום מחציתה בבוקר ומחציתה בערב: **קריבה מעל לבור.** בגמ' מפרש שעמייהו דר"ש ור' יהודה: **ושליחה כיפה קריבה.** כשהיא בלה משל לבור לר"ש לו משל יורשים לר"י עשרון שלם היתה קריבה ולא מלי עשרון וכגמרא מפרש מני: **שיהו הכהנים נאותים בהן.** דוקא לאכילת קרבנות אבל לאכילת חולין אפילו אותן הנאכלין כדי שיאכלו הקרבנות על השובע אין נאותין בהן: **שלא יהו מועלין באפרה.** בגמ' מפרש לה: **ושל הקינין הפסולות.** המתחיבין קינין מביאין תעות ומתנין לשופר וכ"ד ליקחן המעות וקינין בהן קינין והבעלים הולכים להם ומומרין על הכ"ד שיקרבו קינין ואם פרחו הקינים לו נמצאו פסולים תנאי ב"ד הוא שיקחו אחרים מתרומת הלשכה ומקנים אותן לבעלים ויולאים בהן ידי מומנן: **המספק אם הקינים.** אותן שנפקדו עם הנזכרים לאכור להם כל הקינין הלריכין הוא מייב לחחליף כל שיעלה בו פסול: **גמ' לא כדמיהן שנו.** כלומר אינו ולאי לא קרבה וה"ק אם בא אדם זה המתלאה לעשות לה מקנה ונא לקבל על עצמו חוב כל דמים שהוא שבאה נספק ולבוליאתה לחולין ולהקדיש את דמיה אם זכר הוא נחתיב אף בדמי עולה דחייסינן שמא עולות הן: **חוזרים לאדם כו'.** דכל בהמות הקדש הראויה לחזבח אסור לחלון דכתיב אם בהמה טמאה ופדה בערכך ואמר מר בבעלי מומין שיפדו הכתוב מדבר אבל תמימים לא חה שבא לימלך ולאמוב בדמיה וכי נאמר לו עמוד ואמוב לחלון אי"כ מזיד בשבל שאוכה לאחון הקרבנה אם בהמה זו: **אלא הולכין בה אחר הרוב אם רוב זכרים.** לעיכר שהוקדשו לעולות דלשמים כבשים גם נקבות ומי מזיק רוצה זכרים תמיימין מטמתה לא הוקבדו אלא לעולות שאינן כאים אלא מן הזכרים: **אם רוב נקבות וכתי שלמים.** דלאנינן בתר רובא דבהמה שבטעו נהר בשבל אחר ומשיכתו בשתיכה הקדש דכתיב אם בהמה טמאה ופדה לא נתנה לרשותו והוי הקדש לגמרי אם בהמה אחר בהמה אח